

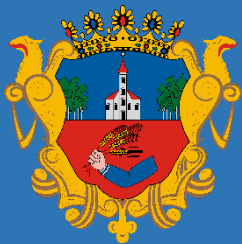
ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

NYÍREGYHÁZA

DEBRECENI
EGYETEM
EGÉSZSÉGÜGYI KAR

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

NYÍREGYHÁZA

A kutatásról

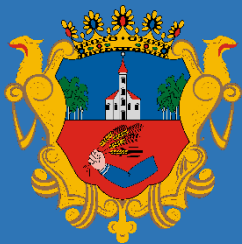
Nyíregyháza Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Szociális és Köznevelési Osztálya és a Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar Szociális és Társadalomtudományi Intézete 2008-ban indította el azt a városi kutatássorozatot, melynek célja a városlakók életminőségének folyamatos figyelemmel kísérése, a változások elemzése és bemutatása. A kutatási program nemzetközi és hazai mintákon alapul, mely az ún. háztartáspanel módszertanát követi. Ennek lényege, hogy elsődlegesen a városi háztartásokról gyűjt információkat, másodsorban a háztartástagok meghatározott jellemzőiről.

Sajátossága, hogy azonos lakossági mintán, azonos kérdőívvel próbálja feltárni a változásokat, úgy, hogy a kérdezők ugyanazokat a háztartásokat keresik fel meghatározott időközönként.

A véglegesített kérdőív több nagy blokkban vizsgálta a város lakóinak életkörülményeit, ezek a következők:

1. A háztartások jellemzői (háztartás összetétele, lakhatás körülményei, problémák, háztartások felszereltsége, jövedelmek,)
2. Gazdasági aktivitás (munkavégzéssel kapcsolatos jellemzők)
3. Egészségi állapot (egészségi állapot megítélése, tartós betegségek)
4. Társas kapcsolatok (családi és emberi kapcsolatok jellemzői, kiterjedtsége, intenzitása)
5. Idősek helyzete (a 65 éves, illetve annál idősebb lakosok helyzete)
6. Támogató rendszerek szociális problémák (a természetes és mesterséges védőháló jellemzői, segélyezés, vélemények a segélyezési rendszerekről, szociális ellátásról)
7. Szociális Iroda működése (ügyfelek és véleményük)
8. Biográfia (a megkérdezettek személyes jellemzői)

A városban 2008-ban zajlott le az első felmérés, amelyet 2010 első félévében, illetve 2012-ben, majd 2015-ben és 2017-2018 között követték az újabb adatfelvételek.

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

NYÍREGYHÁZA

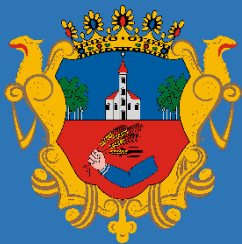
Jövedelmi helyzet, a jövedelmek eloszlása, egyenlőtlenségek

A háztartási jövedelmek és a háztartásban élők száma alapján számítható az egy főre jutó jövedelem, melynek átlaga a városban 2008-ban **69.552** forint, 2010-ben **68.504** forint, 2012-ben **74.458** forint, 2015-ben **85.000** forint, míg 2018-ban **96.000** forint volt.

Az átlagjövedelem növekedése elsősorban 2012-2013-tól vált dinamikusabbá. A legutóbbi, 2015-ös adatfelvételünkhöz viszonyítva, a növekedés üteme 2017-re elérte a 13 százalékos arányt. A nyíregyházi átlagjövedelem ugyanakkor néhány ezer forinttal még mindig elmarad az országostól, hiszen a KSH számításai szerint ez az összeg 2015-ben országosan 96.000, míg 2017-ben 108.000 forint volt. Az átlagjövedelem növekedése ugyanakkor mindenképpen pozitívan értékelhető fejlemény.

A jövedelmek vizsgálatánál az átlagérték egy igen jól használható mutató, különösen az időbeli és térbeni összehasonlítások tekintetében, mégis „csalóka” lehet sok esetben, mivel elfed(het) olyan különbségeket, amelyek erőteljesen meghatározhatják a lakosok életminőségét. Ez a helyzet Nyíregyháza esetében is, hiszen a városra jellemző átlagjövedelem alatti jövedelemből élt a lakosok 57 százaléka, ez a mutató gyakorlatilag változatlan 10 éve. Ez alapján az is látható, hogy az átlag nem „középen” van, ezért minden egyes alkalommal figyelembe kell venni a mediánjövedelmet, amely valódi középértéket mutat, azaz kétfelé osztja a lakosokat a jövedelem alapján. 2008-ban és 2010-ben a medián értéke 62.500 forint volt, gyakorlatilag „mozdulatlan” volt, míg 2012-ben már enyhén növekedett, elérte a 66.666 forintot. 2015-ben 75.000 forint, míg 2018-ban 87.500 forintra nőtt a medián értéke. A medián értéke ugyan szerényebb mértékben növekedett, mint az átlagjövedelem (a medián értékének növekedése 2015 és 2018 között 16 százalékos volt), ez azonban jelentősen meghaladta az adott időszakra vonatkozó infláció mértékét (a teljes, kumulált infláció növekedése 2.7 százalékos volt), így a városban, az elmúlt két évben a jövedelmek reálértékben is növekedtek.

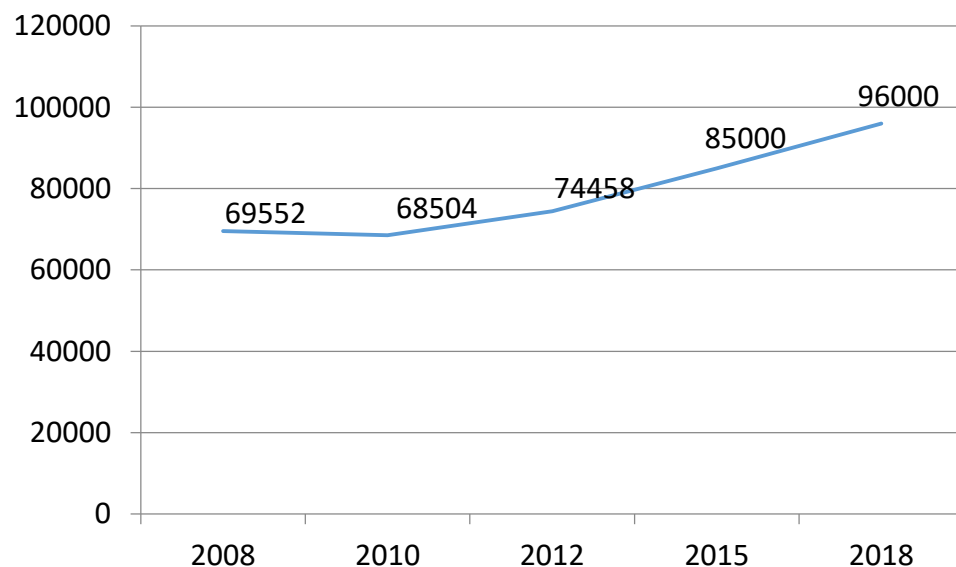

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

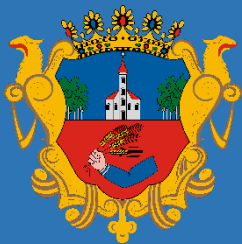
NYÍREGYHÁZA

Az átlagjövedelem alakulása Nyíregyháza városában – az egy főre jutó háztartási jövedelmek alapján (átlagértékek, forintban)

Az átlagjövedelem és a mediánjövedelem öröndetes növekedésének háttérében több makrogazdasági és makrotársadalmi változás, intézkedés áll. Ilyen volt – többek között – a minimálbér, a garantált bérminimum vagy a nyugdíjak emelése, de a város tekintetében talán a legfontosabb a foglalkoztatottság növekedése

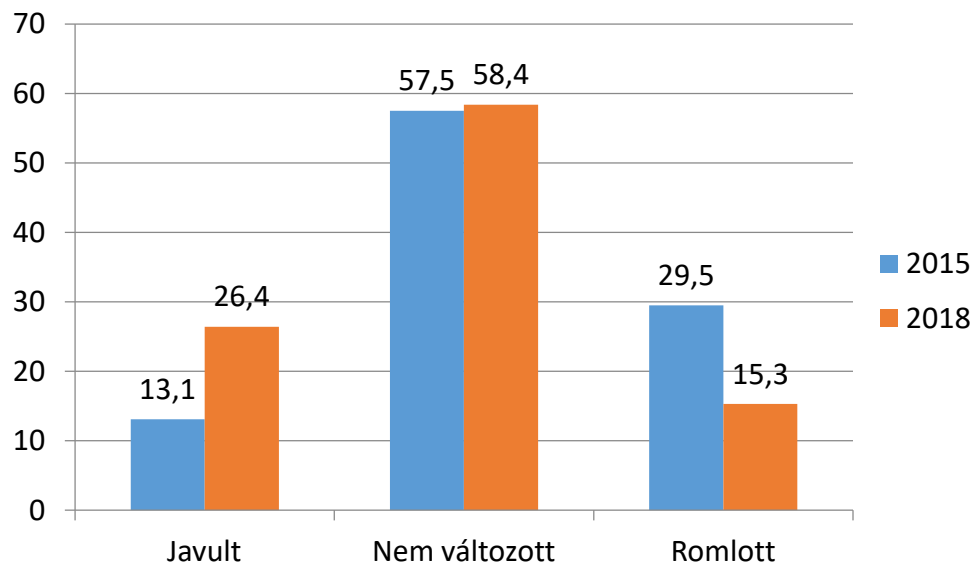
A városlakók szubjektív megítélése is javult, hiszen 2018-ban jóval magasabb volt azoknak az aránya 2015-höz képest, akik úgy vélekedtek, hogy javult az anyagi helyzetük, és alacsonyabb azoké, akik inkább romlásról számoltak be.

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

NYÍREGYHÁZA

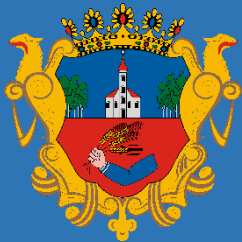
A háztartás anyagi helyzetének megítélése a megkérdezést megelőző évekhez viszonyítva (százalékban)

Jövedelmi szegénység

A jövedelmi egyenlőtlenségek növekedése korántsem jelenti azt, hogy nőtt a szegénységben élők aránya. Erre nem elsősorban az átlagjövedelem alakulása, hanem a mediánjövedelem növekedése utal, illetve a szegénységi ráták számításához alkalmazott mediánjövedelem (a medián 60 százaléka), ami egyben a szegénységi küszöböt jelenti. Ez az összeg 2008-ban és 2010-ben is 37.500 forint volt, 2012-től folyamatosan emelkedett, míg 2018-ra elérte az 52.500 forintot. A jövedelmi szegénység számításához Nyíregyháza esetében is az OECD2 skálát alkalmaztuk.¹

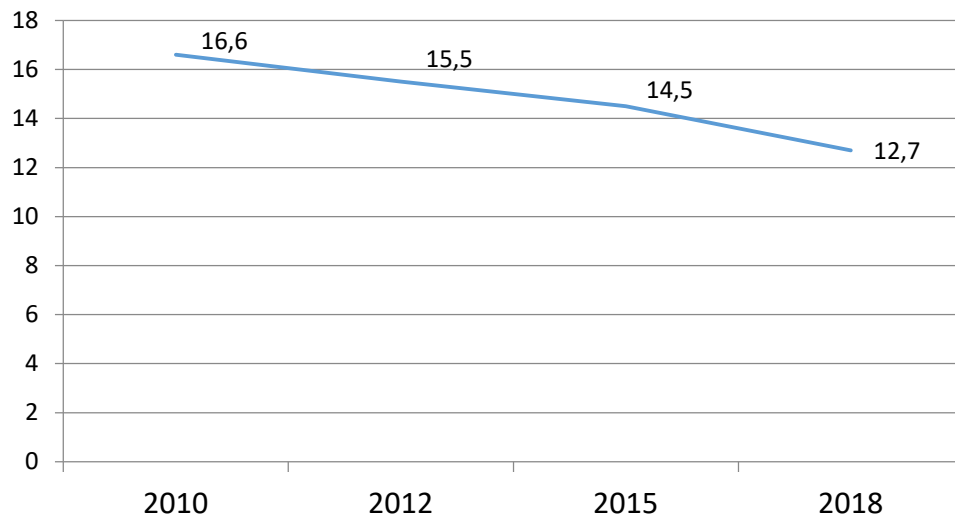
¹A szegénységi küszöb az OECD2 skála alapján számolva a mediánjövedelem 60 %-a. (Skála: felnőtt 1, további felnőtt 0.5, gyermek 0.3 súlyú fogyasztási egység)

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

NYÍREGYHÁZA

A jövedelmi szegénység alakulása Nyíregyháza városában, 2010-2018 között (százalékban)

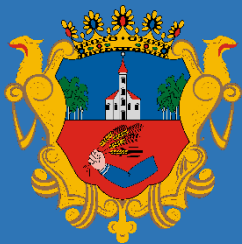

A jövedelmi helyzet javulásával a szegénység is csökkent a városban. Ez a tendencia szintén „leképezi” a hazai változásokat, hiszen hazánkban a jelzett időszakban közel 15 százalékról 12,8 százalékra csökkent a jövedelmi szegénységben élők aránya.²

A szegénység rizikóját figyelembe véve, a városban hasonló különbségek figyelhetők meg, mint országosan. A nők körében magasabb ráták mérhetőek (15,8 %), mint a férfiak esetében (9,4 %), illetve az aktív korúak körében is magasabb értékek mérhetőek, mint a 65 év felettiek körében (14,0 illetve 4,9 százalék). Megjegyzendő, hogy az idősek körében kedvezőbb a helyzet, mint országosan, a hazai ráta ugyanis 9,8 %. A jövedelmi deciliseket figyelembe véve a legsó decilis, illetve részben a második decilisből kerülnek ki a szegények.

Az országos adatok forrása A háztartások életszínvonala, 2017 című KSH kiadvány. Megjegyzendő, hogy az EUROSTAT 2017-re valamivel magasabb arányt (13,4 százalék) számított Magyarország esetében, a csökkenő tendencia azonban ebben az esetben is egyértelmű. Mind Magyarország, mind a város kedvezőbb adatokkal rendelkezik az unió átlagához képest, amely 16,9 százalék volt 2017-ben. (EUROSTAT EU-SILC adatbázis)

²Az országos adatok forrása A háztartások életszínvonala, 2017 című KSH kiadvány. Megjegyzendő, hogy az EUROSTAT 2017-re valamivel magasabb arányt (13,4 százalék) számított Magyarország esetében, a csökkenő tendencia azonban ebben az esetben is egyértelmű. Mind Magyarország, mind a város kedvezőbb adatokkal rendelkezik az unió átlagához képest, amely 16,9 százalék volt 2017-ben. (EUROSTAT EU-SILC adatbázis)

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

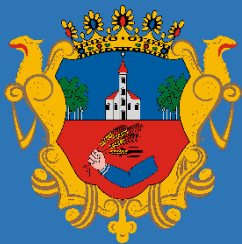
NYÍREGYHÁZA

A háztartások felszereltsége

A háztartások felszereltsége-tartós fogyasztási javak aránya, 2008-2018 (%)

	2008	2010	2018
Hűtőszekrény	98.3	99.3	100
Színes televízió	98.2	98.8	99.4
Mosógép	96.4	97.6	96.0
Mobiltelefon	89.3	91.5	95.6
Mikrohullámú sütő	83.7	93.0	99.0
Vezetékes telefon	62.3	64.9	61.8
DVD lejátszó	61.1	68.9	61.7
Számítógép	59.0	73.2	62.3
Személygépkocsi	57.3	64.7	71.3
Internet hozzáférés	47.8	63.3	86.9
Digitális fényképezőgép	43.7	52.5	56.8
Szélessávú Internet hozzáférés	36.3	47.0	76.9
Mosogatógép	19.8	25.7	38.3
Egyéb ingatlan	13.0	10.4	14.3

A háztartások felszereltségében jelentős változás következett be az elmúlt tíz évben, jelentősen nőtt a személygépkocsi állomány, az Internet hozzáférés, ezen belül is a szélessávú internet elérés.

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

NYÍREGYHÁZA

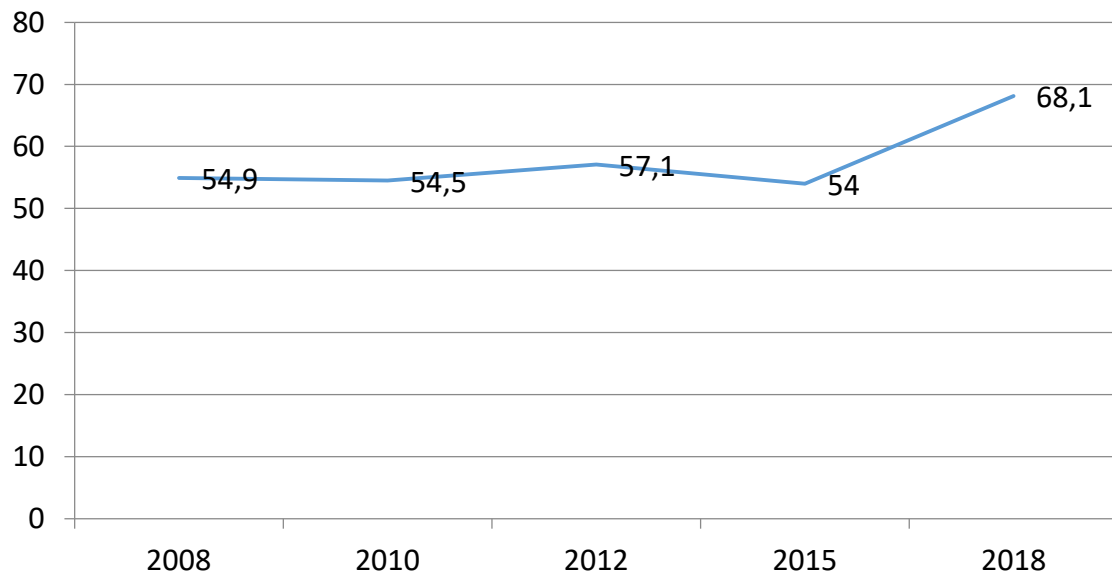
A gazdasági aktivitás jellemzői

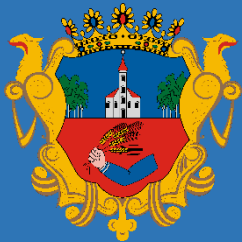
Arra a kérdésre, hogy „Dolgozik-e Ön jelenleg” a válaszadók **68.1** százaléka válaszolt igennel 2018-ban. Ez az arány jóval magasabb, mint korábban **54.5** % 2010-ben és **57.2** % 2012-ben.

Bár kutatásunk módszertanilag különbözik a KSH által végzett munkaerő felméréstől (ott a 15-74, illetve 15-64 év közötti korosztályokra vetítve mérik a foglalkoztatottságot, a nyíregyházi kutatás mintájába pedig eleve a 18 éves, vagy annál idősebbek kerülhettek be) a foglalkoztatottságra vonatkozó arány mégis igen hasonló az országoshoz, hiszen a 15-64 éves korosztályok esetében mért foglalkoztatási ráta Magyarországon szintén **68.2** % volt.

A városban mért ráta meghaladja az Észak-Alföldi régió és a megye értékeit. A régióban az arány 64.4 % volt, a megyében 64 %.

Dolgozik-e Ön jelenleg?

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

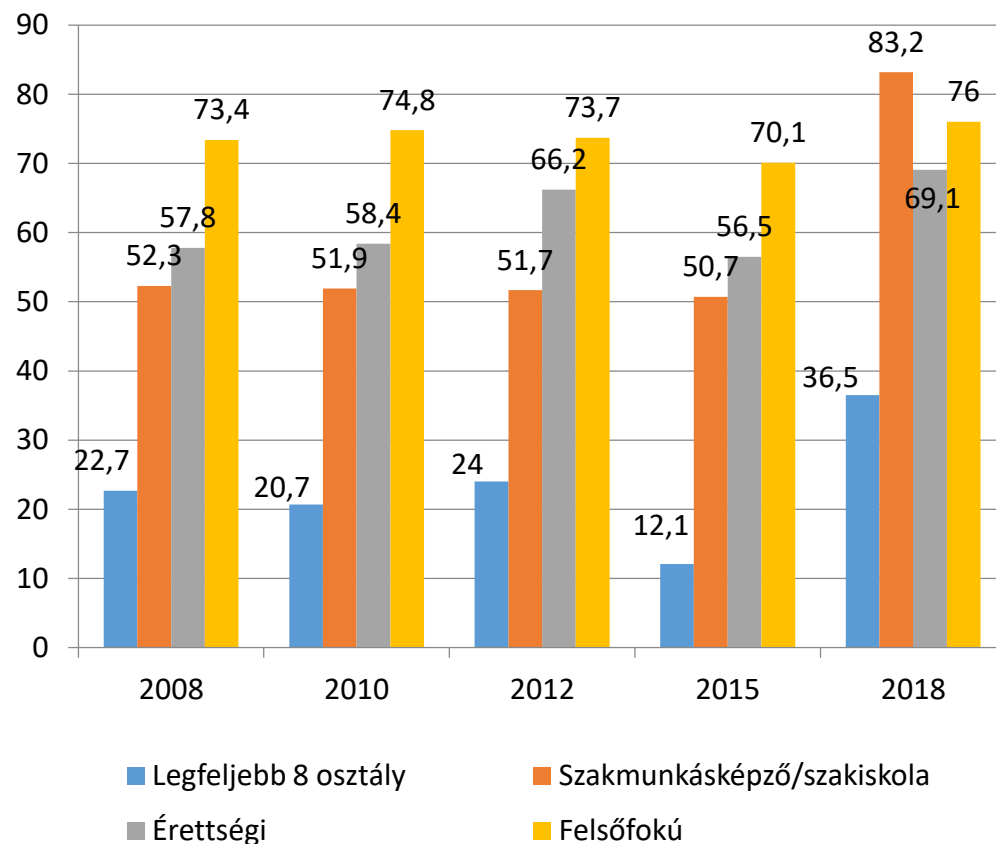
NYÍREGYHÁZA

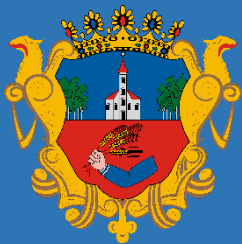
A városi gazdasági aktivitási jellemzők még inkább értékelendők, ha figyelembe vesszük azt, hogy a „Jelenleg nem dolgozom” kategória választását az érintettek jelentős hányada személyes okokkal magyarázta. Ezen belül a legtöbbször által megjelölt kategória a „tanulmányok folytatása” és a „nyugdíjas vagyok” kategória volt. A nem dolgozók 12,4%-a munkával kapcsolatos okokkal, míg 83,7% személyes okokkal magyarázta a munkától való távolmaradását. Nemenkénti megoszlást vizsgálva azt tapasztaljuk, hogy a férfiak 71,6%-a (2015-ben 66%-a), míg a nők 55,6%-a (2015-ben 47%-a) rendelkezett rendszeres jövedelmet biztosító állással.

A legnagyobb csoportot a heti 40 órában foglalkoztatottak alkotják (76,3 %) 48 és 60 óra közötti heti munkaóráról a megkérdezettek 15,1%-vallott. Majd ezt követi a 6 (3,7%) és 4 órában dolgozók aránya (3,4%). Összességében a válaszadók 5,5%-a dolgozik részmunkaidőben, alkalmi munkát 2,3%-uk végez. Közfoglalkoztatottként a válaszadás időpontjában a megkérdezettek 1,9%-a dolgozott.

Az adatokból egyértelműen kiderül, hogy a nyíregyházi válaszadók 93,8%-nak fontos, illetve nagyon fontos az állás biztonsága, mely a stabilitást, a kiszámítható életvitelt szavatolja az egyének, családok számára. Ezzel szemben a megkérdezés pillanatában fizetett munkát végzők mindössze 67,9%-a mondta azt egyértelműen, hogy jelenlegi állása biztos, vagyis nem fél az állásvesztéstől. A fennmaradó 32,1% munkavállaló munkakörülményeit inkább a bizonytalanság jellemzi. 15,8% válaszolta azt, hogy egyáltalán nem illetve, hogy inkább nem jellemző rá, hogy biztos állással rendelkezik. 16,3% fejezte ki bizonytalanságát a kérdéssel kapcsolatosan.

Foglalkoztatottsági arányok az iskolai végzettség függvényében,
Nyíregyházán, 2008-2018 (%)

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

NYÍREGYHÁZA

AZ ÉLETMINŐSÉG JELLEMZŐI NYÍREGYHÁZA VÁROSÁBAN, 2008-2018.

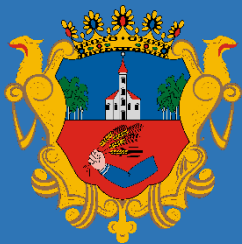
Az életminőség komplex, és lokális szinten is értelmezhető mérése érdekében 2012-ben a kutatócsoport tagjai közül Dr. Fábián Gergely és Dr. Takács Péter egy új, helyi szinten is alkalmazható index kidolgozását végezték el. Ennek oka, hogy bár a gazdasági, szociális, egészségügyi területek már régen kialakították saját mérőszámaikat (GDP, HDI) az életminőséggel kapcsolatban, ezek vagy makroszintű adatokon nyugszanak, vagy az életminőség egy-egy sajátos vetületére koncentrálnak (pl. egészségi állapot, gazdasági helyzet), amelyek helyi szinten vagy nem alkalmazhatóak, vagy nem relevánsak.

Napjainkra megindult az a folyamat, amelyben a kutatók a különálló területek komplex mutatóit egyesítik, kiküszöbölve az egyes speciálisabb nézőpontok egyoldalú megközelítését.

Az index kialakításakor az eredeti kérdőív 23 kérdését egyesítettük egy mutatóba, indexbe, amely a következő jellemzőket foglalja magába:

- családi, baráti viszonyok,
- érzelmi jólét,
- egészségi állapot,
- anyagi jólét,
- lokális közösség viszonyai
- munka és aktivitás,
- személyes biztonság,
- környezet minősége.

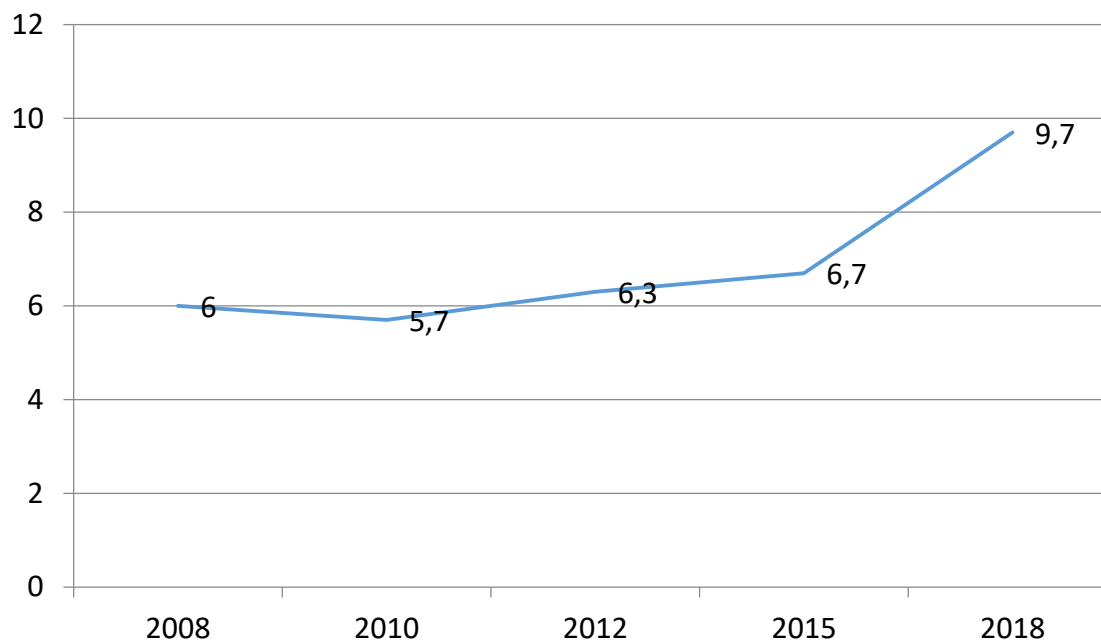

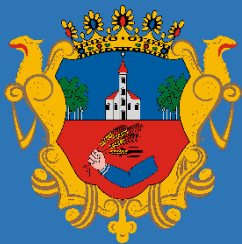
ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

NYÍREGYHÁZA

Az életminőség index (FTI-index) értékei, 2008-2018.

A város átlaga 2008-ban 6.0 volt, 2010-ben 5.7, amely jól mutatja az általános gazdasági és pénzügyi válság hatását, következményeit. A 2010 óta javuló helyzetet mutatja, hogy az index értéke 2012-ben 6.3, 2015-ben 6.7, míg 2018-ban 9.7 volt. Az index értékének alakulását a foglalkoztatottság, az elért jövedelem, az iskolázottság és az egészségi állapot mutatói határozzák meg elsősorban.

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

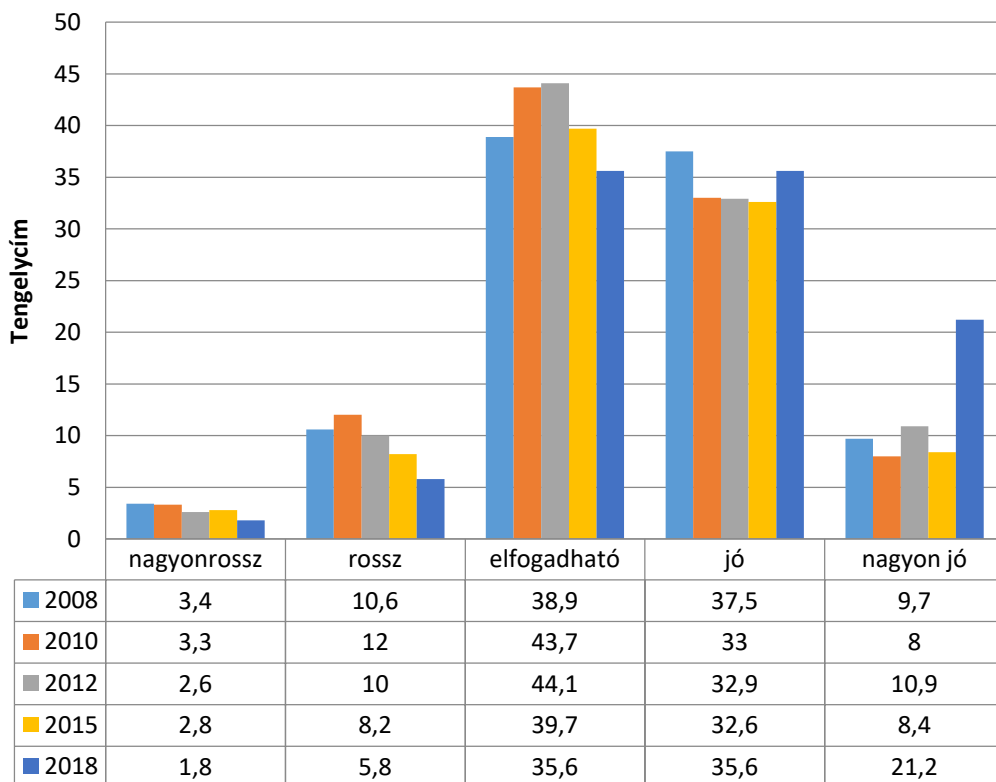
NYÍREGYHÁZA

Az egészségi állapot jellemzői

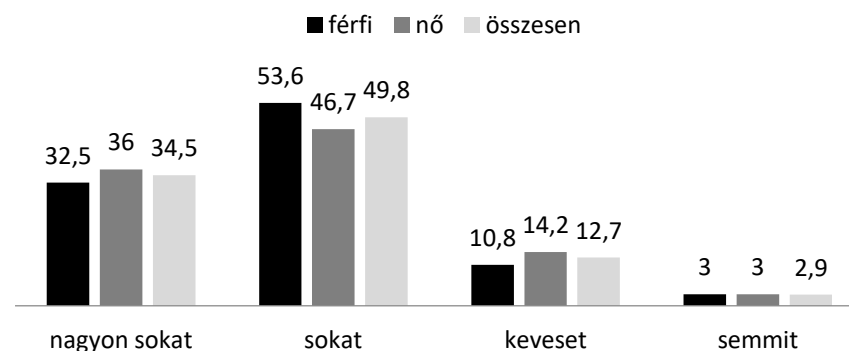
Az önminősített egészségi állapot mérése 10 éve folyamatos. Az egészségi állapotukat rossznak, nagyon rossznak ítélok aránya csökkenő, míg az egészségi állapotukat nagyon jónak ítélok aránya növekvő tendenciát mutat. A vélt egészségi állapotra legnagyobb befolyással egyéni szinten az iskolai végzettség és az életkor bír.

Az egészség-felelősség tekintetében nem mutatkozott különbség a két nem között. A nyíregyházi lakosok többségében úgy érzik, hogy sokat tehetnek egészségükért. Ugyanakkor sajnos még mindig vannak, akik azt gondolják, hogy egyéni szinten ők semmit nem tehetnek egészségi állapotuk megőrzése, javítása érdekében.

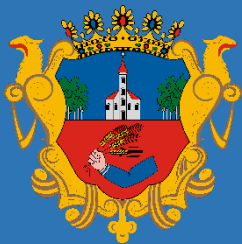
A szubjektív egészségi állapot alakulása, 2008-2018 (%)

Mennyit tehet egészségéért?, 2018 (%) N=386

A két nem között markáns különbség van orvoshoz fordulási szokásokban: a férfiak 57%-a csak akkor fordul orvoshoz, ha nagy fájdalmai vannak, vagy valaki elviszi őket. A nők körében majdnem háromszorosa azoknak az aránya, akik egészségtudatosan panasz nélkül, szűrési céllal keresi fel orvosát (nők - 6,8%, férfiak - 2,6%).

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

NYÍREGYHÁZA

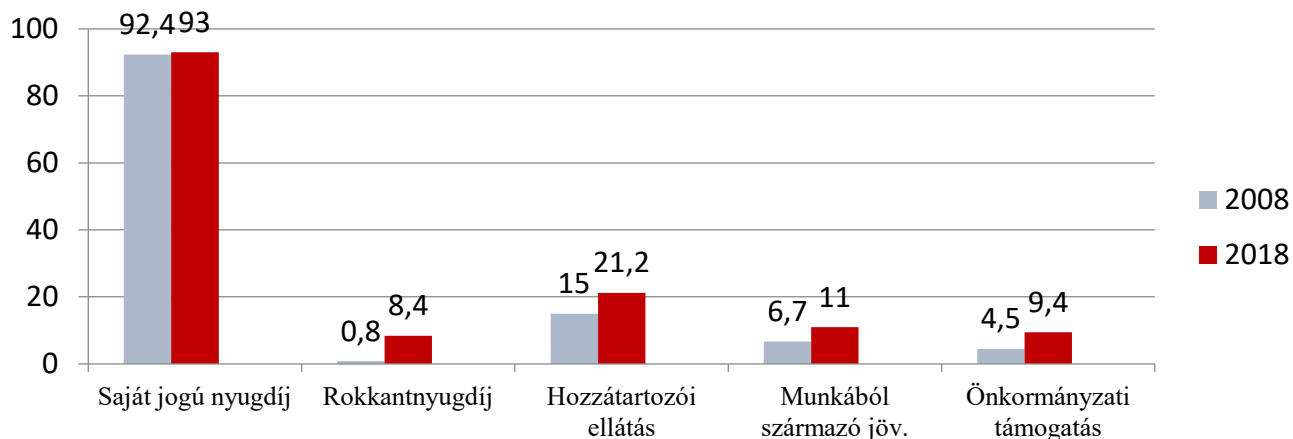
Idősek a városban

A 2018 évi mintába 104 olyan háztartás került, melyben 65 év feletti személy él. Ez a minta 15,4%-át jelenti. Az idősek jelentős többsége, mintegy 80% - a egyedül, egyszemélyes háztartásban, vagy időskorú társával él.

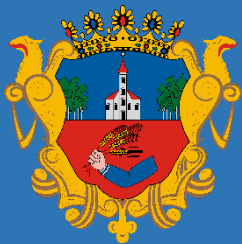
A városi idősek általánosságban jobb anyagi biztonságban élnek, mint a megyében élő társaik.

Az idősek jellemzően nyugdíjból élnek, mindössze 11%-uk végez még valamilyen kereső tevékenységet, túlnyomó többségük teljes munkaidős állásban, mely a részidős, illetve rugalmas foglalkoztatás hiányára hívja fel a figyelmet. Saját jogú nyugdíjjal a válaszadó idősek 93%-a rendelkezett. Az önkormányzat támogatását 9,4%-uk vette igénybe.

Idősek jövedelme 2008-ban és 2018-ban:

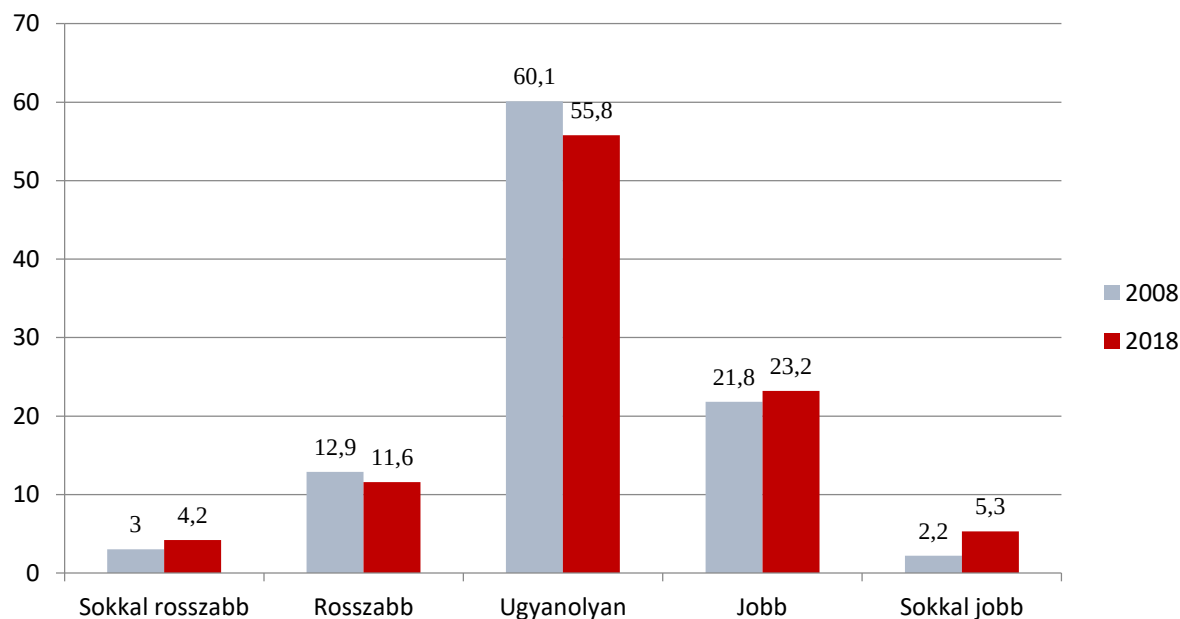
Az idősek szubjektíve jobbnak ítélik meg helyzetüket, legalábbis több, mint felére csökkent azok száma, akik sokkal rosszabbnak látják helyzetüket másokéhoz képest, míg mérsékelten csökkent azok aránya is, akik sokkal jobbnak élik meg helyzetüket. Általánosságban nőtt azok aránya, akik ugyanolyannak, vagy kissé jobbnak látják helyzetüket más időskorúhoz képest.

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

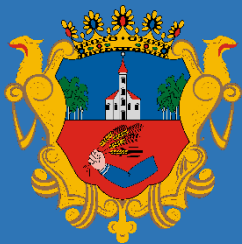
NYÍREGYHÁZA

Az idők szubjektív önbesoroláson alapuló értékelése a saját helyzetének megítélésében 2008-ban és 2018-ban.

Tíz éve még az idők 55,6%-a nyilatkozott úgy, hogy problémát jelent számára a lakás megfelelő fűtése, 2018-ban a válaszadók túlnyomó többségének (92,2%) ez már nem okozott nehézséget. A nagyobb kiadások, mint a lakás felújítása a 2018 évben megkérdezettek 40%-ának nem okozna gondot. Az idők esetében minden harmadik válaszadó tudna megbírkózni egy nem tervezett nagyobb kiadással. Ennek megfelelően az idők 45%-a tudta lakását felújítani az elmúlt öt évben, míg a fiatalabbak kétharmada tudott ilyen kiadásokat finanszírozni.

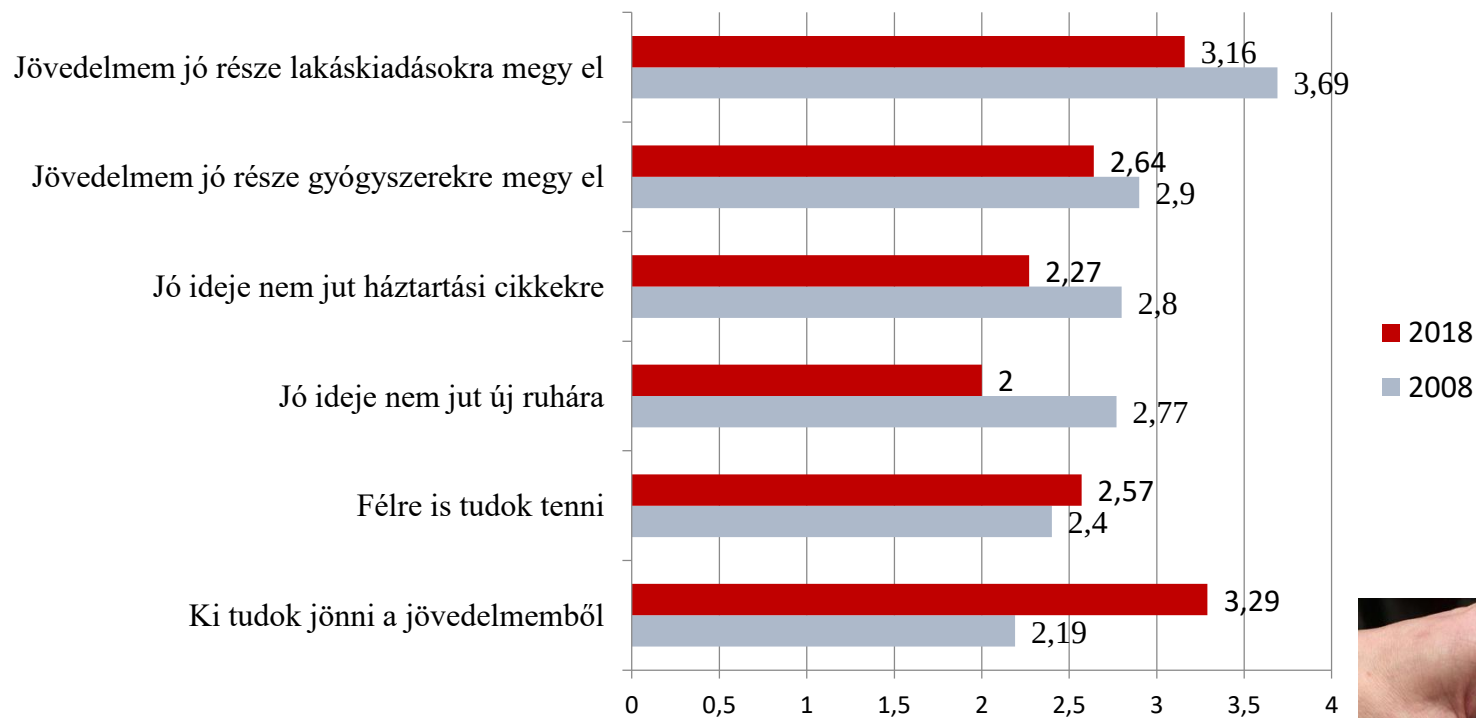
Összességében megállapítható, hogy tíz év leforgása alatt csökkent az idők lakhatással kapcsolatos anyagi függősége. Lakásaik állapota rosszabb, valamint az arra fordítható költségek az átlag háztartásokhoz képest nehezebben mobilizálhatók, de ez szubjektíve kevésbé okoz problémát az időskorú lakosságnak.

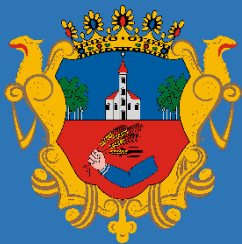

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

NYÍREGYHÁZA

Megélhetéssel kapcsolatos vélekedések átlagai öt fokozatú skálán:

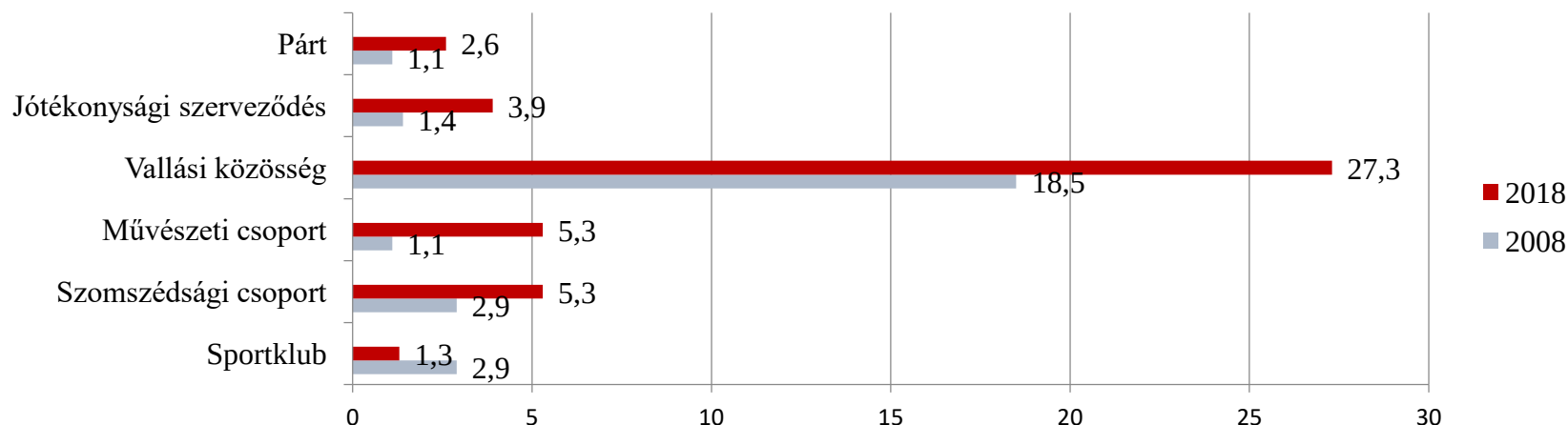

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

NYÍREGYHÁZA

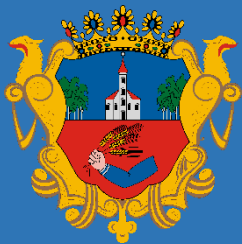
Időskori aktivitás

A közösségi, szomszédsági kapcsolatok, a társadalmi részvétel alapvető szerepet tölt be az időskori aktivitás megőrzésében. Egy évtizeddel korábban az idősök alacsony aktivitásáról számoltunk be e téren. Alig minden harmadik időskorú volt tagja valamilyen sportklubnak, vagy szomszédsági csoportnak. A közösségi aktivitás mértéke tíz év alatt lényegesen nőtt.

Az időskorúak háztartásainak felszereltsége lényeges változáson ment keresztül. A használati eszközök közül kiemelendő a mobiltelefont, az Internetet, valamint a személygépkocsit használók arányának emelkedése, hiszen ezek az eszközök segíthetik az időskorú tájékozódását, mozgását, információkhoz, kapcsolatokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférését. 2008-ban az időskorú háztartásfők 15,6%-a nyilatkozta azt, hogy van Internet hozzáférése lakásában, ez 2018-ra 94,2%-ra nőtt, melyből 37,6% szélessávú Internetet használ. Az asztali számítógépek mellett megjelent a laptop (73%) de mindezek ellenére, a közszolgáltatásokról jellemzően még nem a Neten keresztül tájékozódnak az időskorúak. Tíz év alatt duplájára nőtt azok száma, akiknek a háztartásában személygépkocsi is van.

Az idősök 14,2%-a szorul gondozásra. Kétharmadukat a családtagok segítik, gondozzák, harmaduk intézményi gondozásban (is) részesül. Az idősök alapján elégedettek a gondozással, akik nem, azok jellemzően a gondozás intenzitását érzik kevésnek (hétvégén, ünnepekkor, valamint a nap 24 órájában szeretnék elérhető gondozást kapni).

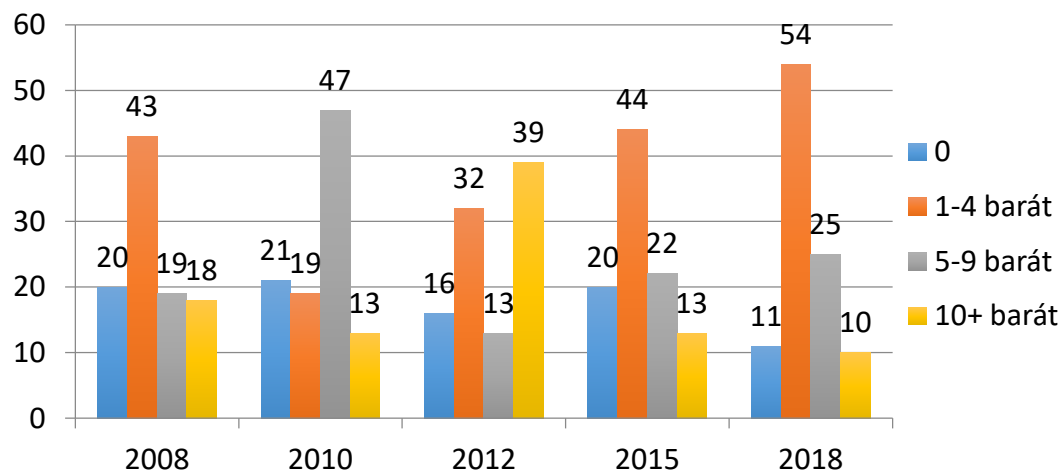
ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

NYÍREGYHÁZA

A társas kapcsolatok főbb jellegzetességei 2008-2018 között

Az adatok alapján Nyíregyháza felnőtt lakosságát az egyre tágasabb és gyakoribbá váló kapcsolatokkal jellemezhetjük: 1. viszonylag sok baráttal rendelkeznek, és csökken a baráttal nem rendelkezők aránya, 2. jellemző a növekvő társas támogatottság mind rokoni, mind baráti, ismerősi körben, 3. sűrűbbé váló kapcsolattartás a rokonokkal, barátokkal, 4. növekvő magántársasági tendencia.

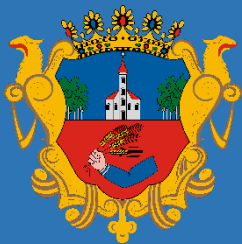
Barátok száma 2008-2018

Ugyanakkor erőteljes csökkenés figyelhető meg a szomszédsági kapcsolatokban, illetve a szervezeti tagságban nem történt jelentős elmozdulás: 1. csökkenő beszélgetési gyakoriság a szomszédokkal, 2. stagnáló szervezeti tagság.

Tagja klubnak, szervezetnek (%)

2008	2010	2012	2015	2018
25	27	30	27,5	27,5

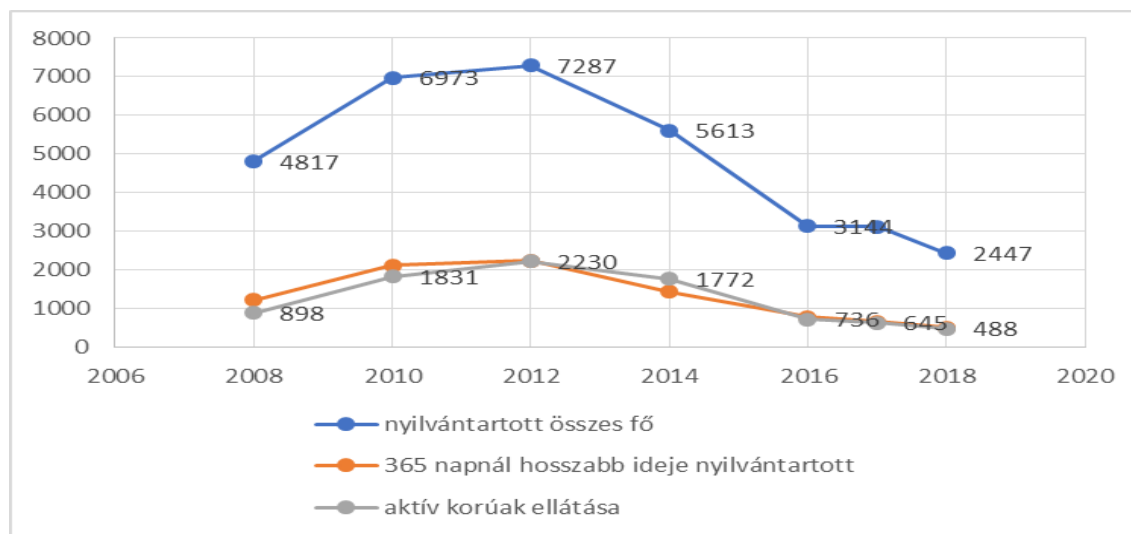
ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

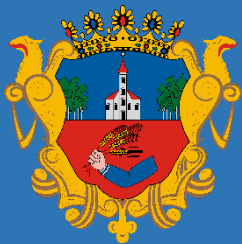
NYÍREGYHÁZA

Támogató rendszerek, szociális problémák és segélyezés

A munkanélküliség mind országosan mind városunkban kedvezően alakult, 2012-től jelentősen csökkent nemcsak a nyilvántartott álláskeresők és tartós munkanélküliek száma, hanem a segélyezetté is.

A nyilvántartott álláskeresők száma, Nyíregyháza

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

NYÍREGYHÁZA

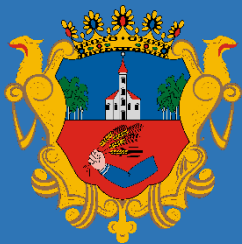
Nyíregyháza közigazgatási területén támogatásban részesülők száma (fő)

	2008	2010	2012	2014	2016	2017
ápolási díj	516	532	600	799	1214	1073
méltányossági ápolási díj	409	466	637	575	363	386
közgyógyellátás	4522	2696	3712	3742	4046	5783
gyógyszertámogatás	-	-	-	-	519	586
aktív korúak ellátása ³	1994	3540	5738	4317	3189	2361

A fenti adatok alapján látható, hogy 2008 és 2012 között folyamatosan emelkedett a támogatásban részesülők száma, 2012-ben elérve a maximumot, majd csökkenés következett be. Ennek magyarázata lehet a jövedelmi szegénység növekedése majd csökkenése

³Aktív korúak ellátása tartalmazza a foglalkoztatást helyettesítő támogatás és az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők számát. (2009. január 1-ig rendszeres szociális segélyezettek, ezt követően rendszeres szociális segélyezettek és a rendelkezésre állási támogatottak. 2011. január 1-jétől a rendelkezésre állási támogatás helyett bérpótló juttatásra jogosultak.)

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

NYÍREGYHÁZA

A gyermekes háztartások helyzete

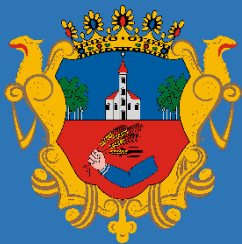
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma nagyságrendileg a lakásfenntartási támogatáshoz hasonló mértékű volt a városban.

Nyíregyháza önkormányzata a helyi segélyezési rendszer alakítása során igyekszik nyomon követni mindazokat a társadalmi, gazdasági és jogi változásokat, amelyek hatással bírnak a szociális és gyermekjóléti ellátások rendszerére. A kétévente ismétlődő helyi szociológiai kutatás, a statisztikai adatok és a jogszabályi környezet alapján az önkormányzat célja, hogy jól célzott, a támogatásra szoruló egyéneknek, családoknak valós segítséget nyújtó támogatási rendszert alakítson ki.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben⁴ részesülők számának csökkenése évek óta megfigyelhető Nyíregyházán.

⁴A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult különböző ellátásokra.

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

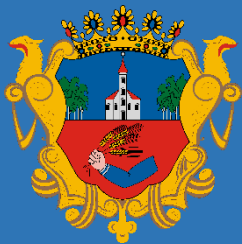
NYÍREGYHÁZA

**Nyíregyháza lakónépessége, a 0-18 évesek száma
és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma és aránya 2008-2017 között**

	2008	2010	2012	2014	2016	2017
lakónépesség január 1-jén	117.597	117.852	117.658	118.164	118.058	117.689
0-18 éves gyermekek száma	23.679	24.111	23.358	23.711	23.228	23.210
rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők aránya a 0-18 évesek számához viszonyítottn	4650 fő 19,6 %	5793 24 %	5675 fő 24,2 %	4263 fő 17,9 %	3706 fő 15,9 %	2741 fő 11,8 %

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számának csökkenése az elmúlt 10 évben azonban jelentős. 2008-ban közel ötezer gyermek volt jogosult a támogatásra, 2012-ben több mint 5,5 ezer fő és 2017-re 2.741 főre esett vissza a kedvezményezetttek száma. A 2012. évi és 2017. évi adatokat összehasonlítva -amikor a legmagasabb és a legalacsonyabb a támogatásban részesülők száma - az egyenleg közel - 3000 fő, százalékosan -12 %. A nyíregyházi adatok az országos adatokhoz hasonlóan alakulnak. Magyarországon 2008-ban 513.070 gyermek, 2012-ben 572.184 fő, és 2015-ben 442.238 gyermek részesült támogatásban. 2011-2012-ig növekvő, majd csökkenő tendencia figyelhető meg. 2008-2015 között 70 ezerrel csökkent a támogatottak száma az országban.

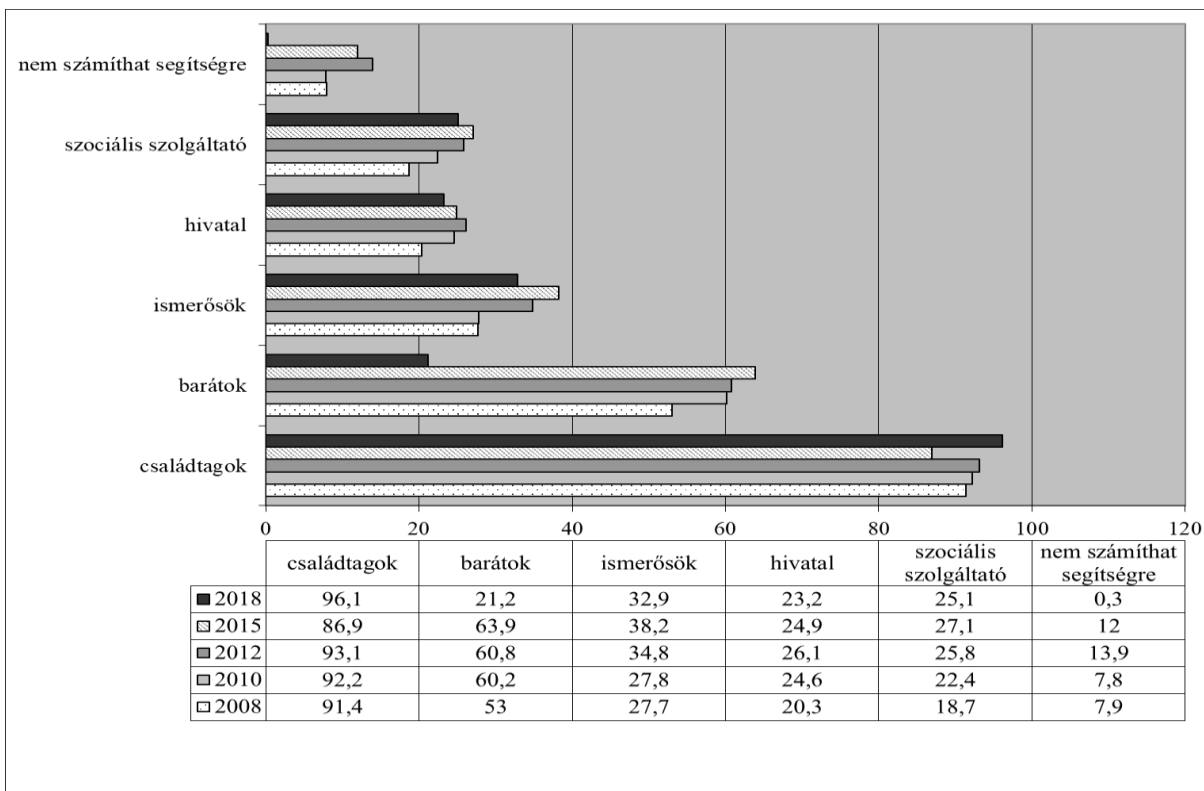
A segélyezési rendszerben 2013-tól majd 2015 évtől végbement jelentős átalakulásával kapcsolatosan érdemes volt megnézni, hogyan változott a nyíregyházi lakosok bizalma a mesterséges támogató rendszerek iránt. Az adatok alapján a korábbi évekhez hasonlóan közel azonos a bizalom a hivatal (a járási hivatal nélkül) és a szolgáltatók iránt egyaránt Nyíregyházán. A természetes támogató rendszerek szerepét összehasonlítva továbbra is mindenhol elsődleges a család szerepe.

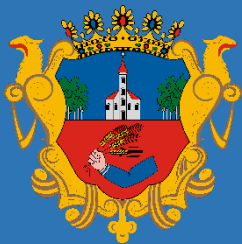

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

NYÍREGYHÁZA

Szociális problémájának megoldásában kinek a segítségére számíthat? 2008-2018 (%)

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

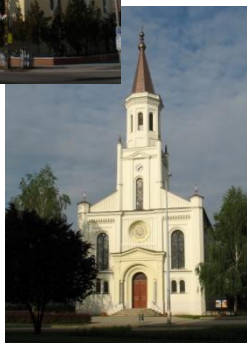
NYÍREGYHÁZA

A nyíregyházi lakosság vallásossága

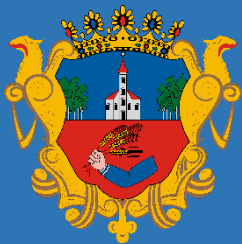
A Nyíregyháza Életminősége kutatás legújabb hullámában szereplő The Centrality of Religiosity Scale alapján leírható a nyíregyházi lakosság vallásossághoz való viszonyulása. A nyíregyházi életminőségvizsgálatok sorozatába az ötödik hullámban került be a vallásosság mérését szolgáló skála. A lakosság negyedére jellemző a formális vallásos részvétel, felére az imádkozás. A lakosság kisebb részére jellemző az egyházas út követése, többen a maguk módján vallásosak. A nők, az idősebbek és a nehéz élethelyezett átélték jellemzőbben gyakorolják valamely vallásos tevékenységet. A vallásosság szoros összefüggést mutatott a szubjektív egészségi állapottal: az egészségüket rosszabbnak érzékelők jellemezték magukat intenzívebb vallásossággal mind az öt szempont szerint.

A vallásosság három dimenziójának megoszlása az általános mintában (%)

	Mennyire jellemző?			
	nagyon	kicsit	inkább nem	egyáltalán nem
hit (ideológiai dimenzió)	35,2	25,8	16,2	22,8
vallásgyakorlat (rituális dimenzió)	15,8	26,4	24,2	33,6
vallási érzés, élmény (élmény és tapasztalat dimenziója)	17,8	25,5	27,7	29,0

A vallásosság megoszlásában erőteljes különbségek tárhatók fel a nemek viszonylatában. Azon túl, hogy a férfiak vallásossága minden szempont szerint elmarad a nők vallásosságától, az adatok arra is rámutatnak, hogy míg ez a különbség az istenhit esetében nem számottevő, a formális vallási részvétel a nőkre mintegy másfélszer gyakrabban jellemző, a többi szempontot vizsgálva pedig közel kétszeres arányban jellemző a férfiakhoz képest.

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

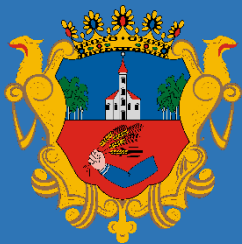
NYÍREGYHÁZA

A vallásosság megoszlása nemek szerint (%)

	férfi		nő	
	jellemző	nem jellemző	jellemző	nem jellemző
Hiszem, hogy Isten létezik	52,2	47,8	68,0	32,0
Templomba vagy gyülekezetbe járok	19,8	80,2	32,4	67,6
Imádkozom	33,0	67,0	59,2	40,8
Megtapasztaltam, hogy Isten része a személyes életemnek	26,5	73,5	46,7	53,3
Gyakran gondolkodom vallásos dolgokról	28,0	72,0	53,7	46,3

A vallásosság családi állapot szerinti vizsgálata is érdekes eredményre vezetett. Egyfelől leképeződik benne az életkori jellegzetesség, miszerint a fiatalok (nőtlen és hajadon) lényegesen kevésbé vallásosak, mint az idősek (özvegy), másfelől a nehéz élethelyzetben élők – vagy korábban nehézségeket átélők – jellemzően magasabb arányban fordulnak a transzcendencia felé a vallásosság különböző formáival (elvált, özvegy). Ezek, mondhatni, megfelelnek a várakozásoknak. Emellett érdemes kiemelni, hogy a házások rendre magasabb arányban vallották magukat ilyen, vagy olyan módon vallásosnak, mint az élettárrsal élők – vélhetően sokak számára éppen a vallásos hozzáállás lehetett az egyik alapja a házasságkötésnek is.

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

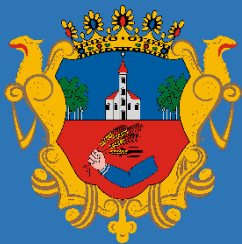
NYÍREGYHÁZA

A vallásosság aránya családi állapot szerint („jellemző”, %)

	nőtlen, hajadon	házas	élettársal él	elvált	özvegy
Hiszem, hogy Isten létezik	46,4	64,9	59,2	68,0	75,7
Templomba vagy gyülekezetbe járok	14,0	34,1	16,9	17,7	38,7
Imádkozom	33,6	53,0	36,0	54,1	64,9
Megtapasztaltam, hogy Isten része a személyes életemnek	27,0	40,5	26,0	34,8	63,9
Gyakran gondolkodom vallásos dolgokról	27,0	45,2	32,2	50,0	64,4

A hétköznapi élet horizontján túlmutató szellemi-lelki erőfeszítések, ahogyan a vallásosságot és a spiritualitást megragadhatjuk, értékes hozadékkal bírnak az egyén személyes jól-léte, egészsége, valamint társas kapcsolatai és önkifejezése szempontjából. Azon túl, hogy a vallásos részvétel során az egyén támogatást nyer a közösségtől, ahová tartozik, az elfogadás formális és informális aktusainak megélése kiegyensúlyozottabbá teszik az életét. A vallásosság közösségi eleme mellett hangsúlyosan jelenik meg az élet értelmét firtató, egzisztenciális kérdésekben, a vallás és spiritualitás eszközeivel jól kezelhetők a krízisek, és kiválóan biztosítható a személyes fejlődés.

ÉLETMINŐSÉG 2008-2018

NYÍREGYHÁZA

Kutatásvezető-jövedelmi helyzet

Dr. Fábián Gergely
fabian.gergely@upcmail.hu
06-30-3367886

Témafelelősök:

Foglalkoztatottság, gazdasági aktivitás

Rusinné Dr. Fedor Anita
fedor.anita@foh.unideb.hu
06-70-5077048

Társas kapcsolatok

Dr. Huszti Éva
huszti.eva@foh.unideb.hu
06-20-9229799

Idősek helyzete

Dr. Patyán László
patyan.laszlo@foh.unideb.hu
06-70-3665744

Egészségi állapot

Jávorné Dr. Erdei Renáta
erdei.renata@foh.unideb.hu
06-20-2440908

Lakás, lakhatás, háztartások felszereltsége

Dr. Szoboszlai Katalin
szoboszlai.katalin@foh.unideb.hu
06-20-9367647

Vallásosság

Dr. Hüse Lajos
huse.lajos@foh.unideb.hu
06-20-2095822

Támogató rendszerek, segélyezés

Dr. Krizsai Anita
krizsai.anita@nyiregyhaza.hu